

Is the earth breathing?

De ruimte van de Pocketroom is langwerpig en beschikt over 4 monumentale ramen waarvan 3 aan de ene zijde en 1 om de hoek, aan de andere zijde. De middelste van de drie ramen wordt binnenin bezet met een aarden massa, waardoor aan de buitenkant een picturaal beeld ontstaat: een glasruit (280 cm x 205 cm) vol aarde. Begeeft men zich naar binnen, dan botst men op een monumentaal aarden volume met een diepte van 200 cm. Deze massa herschikt, verdeelt de ruimte. Het volume laat een doorgang toe van 65 cm breed. Er rest voldoende afstand om het geheel te overschouwen. De donkere massa drijft het licht gedeeltelijk uit de ruimte.

Werkproces voor aarden massa:

landbouwgrond, klei en potaarde aanvoeren
afwegen en mengen in betonmolen
eerst droog, daarna bevochtigen
mengsel ter plaatse brengen en uitkiepen
inwendige stabiele structuur installeren
om het geheel reeds van volume te voorzien
bekisting daaromheen stelselmatig optrekken
om aarde laag per laag aan te brengen en aan te stampen
geheel enkele dagen laten drogen
bekisting eraf halen

Deze eenvoudige vorm vraagt om het juiste mengsel, droogtijd en handeling. De opbouw is zeer arbeidsintensief en langdurig. Tonnen 'ongeordende' aarde worden stevig in banen geleid, geconcentreerd in een ondoorgrondelijk geometrisch volume. Uit één stuk, een monoliet. Zo krijgt de onbestemde materie een bestemde vorm.

Situering van het project

Het gaat om een site-specific project. De locatie met zijn monumentale ramen brachten me ertoe een raam te bezetten met aarde. Het dwingt de kijker de ruimte anders te beleven. Door de aanwezigheid van de aarden massa wordt de ruimte benauwder maar vergroot ze ook daar ze in relatie gaat met de buitenomgeving. De massa tegen de ruit lieert binnen aan buiten op een expliciete manier.

Door aarde naar binnen te halen ontstaat een betekenisverschuiving. De aarde wordt hier niet meer benut, bewerkt zoals in de landbouw of zoals in de lemen architectuur, waar aarden constructies oprijzen uit moeder aarde. Deze verbinding wordt geheel verbroken. Ze wordt losgekoppeld van haar vertrouwde omgeving en uitdrukkelijk geëtaled op een platform tegen een ruit. De onbestemde aarde krijgt volume en wordt tezelfdertijd picturaal.

De volgende titels tonen aan hoe radicaal deze aarden werken eigenlijk zijn, omdat ik dit natuurelement aanwend in niet voor de hand liggende situaties.

Documentatie over hierover is uitgebreid terug te vinden via: www.catherine-claeye.be

Bij **Staying together in the earth for a while** werd de aarde reeds naar binnen gehaald:

Juni 2002, organisch materiaal (klei, teeltgrond, potaarde en margrieten) en metaal, 65 x 130 x 65 cm, Window Gallery, Antwerpen

In de ruimte zweeft een bewerkte aarden blok, onderaan voorzien van twee niet-zichtbare openingen, versierd met bloemen en gedragen door een metalen plaat. Dit dreigende gewicht van 0,8 ton hangt aan 4 stalen kabels, verankerd in de muur.

De bezoekers positioneren zich telkens met twee onder de blok, afhankelijk van hun grootte staande op een verhoogje, waarbij hun hoofd in de aarde verdwijnt.

Raised Earth was een voorbereiding op **By Itself**

Juni 2000, organisch materiaal (klei, teeltgrond, potaarde, 180 x 80 x 30 cm, in de tuin van het H.I.S.K. (Hoger Instituut voor Schone Kunsten), Antwerpen

Een hoeveelheid aarde gaat staan.

By Itself

Oktober 2000 - November 2000, organisch materiaal (klei, teeltgrond, potaarde en 7 kolen), 2,4 x 5 x 0,3 m, Bosmuseum Jan Van Ruusbroek, Zoniënwoud, Groenendaal - Hoeilaart, Brussel

Ik heb een poging ondernomen om een muur in aarde op te trekken en er bovenop kolen te planten.

Dit soort werk vraagt om een uiterste nederigheid: de aarde bewerken niet om planten, groenten of bloemen te helpen groeien, maar om het contact met de aarde zelf.

Dit elementair log mengsel trekt aan. Het doorgronden is onmogelijk, het bewerken wel. Nochtans roept dit procédé ook een geweldige weerstand op vanwege de immense fysieke arbeid die het afdwingt. In die mate dat ze het waarom van deze activiteit bevraagt en verder de zingeving in het algemeen.

Dit project biedt de kans het element aarde verder te onderzoeken. Op zoek te gaan naar het juiste 'kleurige' mengsel. Het is een aanleiding om anderen te laten kennis maken met deze voor de hand liggende doch nauwelijks gekende materie. Ik betrek ze bij de verwerking en de opbouw ervan. Voor hen kan deze ongebruikelijke setting verassend inslaan. De vrij eentonige handelingen, het langdurig en herhaaldelijk mengen en aanstampen, worden ervaren als irritant of grensverleggend. Het is een training in geduld (in het zichzelf dulden) en volharding.

De open doorzichtige ruimte van de Pocketroom, als het ware een uitvergroete etalage, maakt het werk toegankelijk voor het grote publiek.

De aard van de aarden installatie laat niet toe het te verkopen of het op een andere locatie te plaatsen. Het is eenmalig en tijdelijk.